

Drugi glagoli vrste -ati > -jem:

brisati (se), dizati, kazati, kretati (se), lagati, mazati, micati (se), mahati, okretati (se), polagati, pomagati, pisati, plakati, plesati, napisati, pokazati, stizati, rezati, sretati, šetati (se), vezati, vikati...

c) GLAGOLI -ati > -em s promjenom korijena

brati, ubrati, izabrati (> berem, bereš, bere, beremo, berete, беру)
prati (se), oprati (> perem, pereš, pere, peremo, perete, peru)
zvati (se), nazvati, izazvati (> zovem, zoveš, zove, zovemo, zovete, zovu)
slati, poslati (> šaljem, šalješ, šalje, šaljemo, šaljete, šalju)

4. GLAGOLI -vati > -jem (-jem, -ješ, -je, -jemo, -jete, -ju)

glagol davati

ja da-jem	mi da-jemo
ti da-ješ	vi da-jete
on, ona, ono da-je	oni, one, ona da-ju

Drugi glagoli vrste -vati > -jem:

poznavati (se), prodavati, izdavati, udavati se, zadavati...

NOBELOVA NAGRADA

Od 1901. svake godine, samo ne u ratnim godinama (1940.–1942.), 10. prosinca, na dan smrti Alfreda Nobela, dodjeljuju se Nobelove nagrade. Postoji Nobelova nagrada za kemiju, fiziku, fiziologiju ili medicinu, književnost i mir, a od 1969. i za ekonomske znanosti. Od hrvatskih znanstvenika i pisaca Nobelovu nagradu dobili su Lavoslav Ružička (1939. za kemiju), Vladimir Prelog (1975. za kemiju) i Ivo Andrić (1961. za književnost).

Od ukupno 837 dobitnika Nobelove nagrade čak 796 nagrada dobili su muškarci, a samo 41 nagradu dobile su žene. To znači da su žene dobile samo 5,2 posto od svih nagrada. Prva ju je dobila Marie Curie (Maria Skłodowska-Curie), i s njom Pierre Curie i Henri Becquerel. Dobili su je 1903. za fiziku. Marie Curie je 1911. godine dobila još jednu Nobelovu nagradu za kemiju, za otkriće kemijskih elemenata radija i polonija.

Godine 2009. od šest Nobelovih nagrada dvije su dobile žene – Herta Müller za književnost i Elinor Ostrom za ekonomske znanosti.

(izvor: www.monitor.hr)

V. Prelog

L. Ružička

I. Andrić

H. Müller

Odaberite T ako je tvrdnja točna ili N ako je tvrdnja netočna.

1. Nobelova nagrada dodjeljuje se svake godine 10. 12.
2. Svake godine dodjeljuje se pet Nobelovih nagrada.
3. Lavoslav Ružička dobio je Nobelovu nagradu za književnost.
4. Marie Curie prva je žena koja je dobila Nobelovu nagradu.
5. Herta Müller jest spisateljica.

T – N
T – N
T – N
T – N
T – N

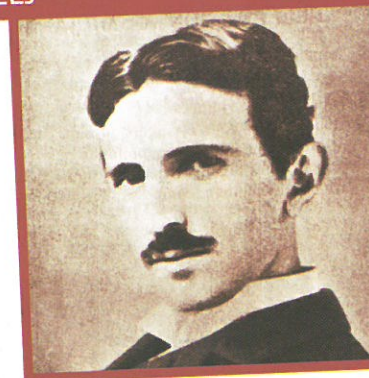
RAZGOVOR

- Zašto se Nobelova nagrada smatra najvećom nagradom na svijetu?
- Zašto se Nobelova nagrada daje baš za određene znanosti?
- Koje nobelovce znate? Za što su dobili Nobelovu nagradu?
- Što znači kad se kaže da je nešto „za Nobelovu nagradu“?
- Zašto je puno više nobelovaca nego nobelovki?

POZNATI HRVATI NIKOLA TESLA: ZNANSTVENIK I IZUMITELJ

- 1856. (Smiljan) – 1943. (New York)
- poznati svjetski fizičar, elektrotehničar i izumitelj
- školovao se u Gospiću, Karlovcu, Grazu i Pragu
- radio u Budimpešti i Parizu
- 1884. godine otišao u Sjedinjene Američke Države, u New Yorku radio s Thomasom Alvom Edisonom
- 1887. godine osnovao vlastiti laboratorij
- bankrotirao, radio kao fizički radnik (postavljao telefonske kabele u New Yorku) za dva dolara na dan
- patentirao oko 700 izuma (između ostalog radar)
- projektirao prvu hidroelektranu za izmjeničnu struju na vodopadima Nijagare
- tesla (T) – jedinica u fizici
- bio nominiran za Nobelovu nagradu; nije ju dobio
- u Smiljanu (Lika) – Memorijalni centar „Nikola Tesla“

VJEŽBA

- Uz pomoć natuknica ispričajte tko je Nikola Tesla.
- Pronađite još nekoliko podataka o njegovim izumima.
- Pogledajte internetsku stranicu Memorijalnog centra „Nikola Tesla“. Što se sve u njemu nalazi?